

שיעור בגיאוגרפיה? אמר הקריין בטלוויזיה כמה פעמים. אבל זה היה הרבה יותר.

אור ליום השבת, היום השישי של השנה החדשה, שנת תשמ"ט, ישב עם ישראל כולו מרותק למכשירי-הטלוויזיה. הוא עקב אחרי טכס-הפתיחה של האולימפיאדה, ששיאו היה מיצער ה-משלחות מכל הארצות המשתתפות. הוא חילל את השבת.

היה זה אכן שיעור בגיאוגרפיה. רבים שמעו בפעם הראשונה על מדינות, שפעם קיומן לא היה ידוע להם עד כה, כגון אנדוריה (מדינת-זנב בין צרפת וספרד), בלז' (ושהיתה פעם והנזרזוס הבריטית באמריקה המרכזית), בנין (לשעבר דאחומיי באפריקה), האיים ה-מאלידיביים (קבוצה של 120 איים מיר שבים בדרום האוקיינוס ההודי), טרינידד וטובאגו (שני איים מול ונצואלה) ועוד.

אולם שיעור גיאוגרפי זה היה כרוך בהכרח הרבה יותר עמוק. כאשר חלפו על פני המצלמה עשרות המי-לחות, קיבל הצופה הישראלי גם דרש-מרכונות העולם המודרני, על שלל ציבירי-העור, התרבויות, הגזעים וה-אומות שלו.

הישראל היא פשוטה להחריד. קיימת

עולם הגדול הזה, ישראל היא גורם קטן מאוד.

המחיר הישראלי לקראת האולימ-פיאדה כאילו בא להרגיש זאת עוד יר-תר. המישלחת הישראלית נראתה על-י-בה, גם בקרב מישלחות ממדינות אשר ישראל רגילה להתייחס אליהן בבו-לא זה בלבד שהמישלחת הישרא-לית היתה קטנה, עלובה וחסרת-סיכ-יים מבחינה ספורטיבית, אלא שגם לב-שה את הלוש העלוב והמשעמם ביותר בתהלוכה כולה, שבה בלטו אומות רבות בסטגוניות של לבוש, שבא לא-אחת לחפות על הולשה ספורטאית.

אך הרושם החזק ביותר היה כרוך בעצם השידור. באופן תת-הכרתי או הכרתי ידע כל צופה בעפולה, בגדרה

השאלה לא היתה: מדוע רצחו את הרוצח פולקה ברנאדוט, בן בית-המלוכה

סקר הליכוד

עכשיו בא במיקרה, מתוך הצורך הפ-נימי של מבצעי-ההתנקשות לגלות את צפונות-ליכוד כל עוד הם בחיים. אולם העיתוי לא יכול היה להיות רע יותר, מבחינתם.

כי הגילויים החדשים, שעוררו בי-ש ראל רק תשומת-לב מצומצמת, היכו גלים באירופה, ובעיקר בשוודיה. הור-קורים הופנו לעובדה שיצחק שמיר, ראש ממשלת-ישראל, היה אחראי בעצ-מו לפעולה זו, שהיתה בלי ספק אחת מפעולות-הטרור הגדולות של המאה ה-20.

ברגע זה מנסה ממשלת-ישראל, בשארית כוחות הייאוש, למנוע את הכרת אירופה ביאסר ערפאת. השבוע נפגשו עם ערפאת שרי-החוז של צרפת ויוון, ואין ספק שזהו אות לבאות (ראה להלן). הגימק היחיד שבפי התעמולה הישראלית נגד תהליך זה הוא שער-פאת הוא טרוריסט, שהורה בעבר לבצע מעשי-טרור שונים.

גימק זה מתבטל לחלוטין על רקע הגילויים על רצח ברנאדוט. כי אחת מן השתיים:

● או שערפאת הוא טרוריסט שא-סור לדבר איתו, ואז גם אסור לדבר עם יצחק שמיר, שביצע מעשי-טרור סנסצ-יוניים עוד יותר. אין התיישנות לגבי העיקרון.

● או שמנהיג טרוריסטי יכול לה-פוך, אחרי השגת מטרתו, למדינאי מן המניין, כפי שקרה ליצחק שמיר — ואז אותו הכלל עצמו חל על ערפאת.

מתי להפסיק? גם התביעה כי אש"ף יכריז לאלתר על הפסקת הטרור מתבטלת לאור הגילויים. לחי' לא הפ-סיק את מעשי-הטרור גם עם הקמת מדינת-ישראל. רצח ברנאדוט בוצע ארבעה חודשים אחרי כינון המדינה. אם כן, איך דורש שמיר מערפאת לע-שות דבר שהוא לא עשה בעצמו? כך או כך, זה מבדי. זה היה ררוש לנו בשעה זו כמו חור כראש, העיר איש משרד-החוז.

יחסים מרחביים אייבי רוכב שוב

אכזבה? נאיביות?
גימיק? מעשה נבון
בעיתו? זה תלוי
בנקודת-ההשקפה.

כאשר אמר יאסר ערפאת לעם-י-ש ראל "שנה טובה! שנה טובה!" במיכטא-אשכנזי, לא נפל חומות-יריחו של

* למעשה היה זה מיכטא ערבי דווקא. המילים, שנה, טובה, קייסות נם בערבית (סנה, וטיבה), ושתייה במלעיל.

סקר המערך

היסטוריה לרצוח את שולץ

מה ההבדל בין שמיר
וערפאת? רצח
ברנאדוט העלה את
השאלה.

אייבי בנמליה-העופה (עם אשתו קלריסה)
שנה טובה! שנה טובה!

ובכאר-שבע כי יחד עימו צופים באותו המאורע עצמו, באותו הרגע עצמו, מיליארד בני-אדם בכל רחבי העולם. יתכן שמעולם לא היתה האנושות כה מאוחדת בפעילות משותפת כמו באותן השעות, לכבוד מאורע המוקדש להת-רות הוגנת בין עמים שונים, ידידים ויריבים.

הסיסמה. עשו אהבה ולא מילחמה! לא התגשמה עדיין בעולם. אך האו-לימפיאדה מבטאת סיסמה דומה: עשו ספורט ולא מילחמה!

ישראל, שהיא מרכז העולם, ומסכיבה מסתובבת כמה מדינות — מדינות אירופה, שתי מעצמות-העל, המדינות הערביות. אין מודעות רבה לקיומן של עשרות רבות של מדינות אחרות, של כל אחת מהן יש מישקל סגולי כלשהו, ושכולן יחד יש מישקל רב מאוד.

מה שלא הצליח האו"ם להשיג מער-לם — צירית התחושה של הרבגוניות של האנושות המודרנית על פני כדור-הארץ — הצליח טכס פשוט זה להשיג. ספורט, ולא מילחמה. בתוך ה-

ישראל. ימות-המשיח עדיין לא החלו. אך הם התקדמו בצעד קטן אחד. ערפאת עדיין לא הצליח. לתפוס את הטון הנכון, בדברו אל הישראלים, כפי שהצליח באופן אינטואיטיבי אנוור-אל-סאדאת. לדמותו של סאדאת גם לא נצמרו רגשי-איבה ישראלים כה עמר-קים, כמו לדמותו של ערפאת.

אבל ערפאת, שניכס ממירקע הט-לוויזיה הישראלית, כשהוא פונה אל עם-ישראל ומשתדל לרצות אותו במיר-לים עבריות, רחוק מן הדמות שהי-ש ראלים רגילים לראותה כרימינוס: ער-פאת הארכי-רצח, החיה הרודגלית הזוממת יומם ולילה לטרוף נשים ויל-דים.

בכך הצליח אייבי נתן לקדם מטרה חשובה.

מוטב להיפך. נתן טס לתוניס, נפגש שם עם ערפאת, ואחר-כך נסע אחריו לשטרסבורג, כדי להציג לו שאלות מסכמות-מראש במסיבת-ערי-תונאים.

באותה השעה נסע ראש-הממשלה לבורפסט, כדי להיוועד עם אישים הונגריים. ממלא-מקומו נסע ללונדון, כדי להיוועד עם מרגרט תאצ'ר.

העיר ההומוריסט יריד מנוסי: מוטב היה אילו קרה ההיפך, אייבי נתן היה נוסע לבורפסט ו/או ללונדון, ואילו יצחק שמיר ושימעון פרס היו מתור-עדים עם יאסר ערפאת.

לא היתה זאת רק בטרדות מוצ-לחת. כמו אייבי נתן, ביטא גם יריד מנוסי הרגשה ההולכת ומתפשטת, מת-חת לפני הקרקע, בציבור הישראלי: שהגיע הזמן לדבר עם אש"ף.

אחרי תישעה חודשים של אינתי-פאדה, הסתלקות המלך חוסיין מן היר-רה, ההתייבבות של הנהגת ההתק-ר ממות מאחורי אש"ף, מבינים יותר ויר-תר ישראלים, גם בדרגות הבכירות ביר-תר, כי אין עוד מנוס מהסדר עם ער-פאת וחבריו. הרבר בא לידי ביטוי באל-פי שיחות פרטיות ברחבי הארץ. על רקע זה נראות הבחירות בישראל (ראה הודון) כמעט בלתי-רלוונטיות. מי שי-נצח יצטרך ללכת בדרך זו, יהיו סיס-מותיו כפי שיהיו.

פריצה מהגטו. אייבי נתן לא היה הישראלי הראשון שנפגש עם ער-פאת.

אולם בעוד שכל הנפגשים הקודמים היו פעילי-שלום בעלי זהות פוליטית מובהקת, מקובל אייבי על שכבות רבות בציבור, מעבר למחיצות מפלג-תיות ורעיוניות. הוא פופולרי גם בחר-גים רחבים של אנטי-הליכוד והציבור המיזרחי. בשעתו התייצבה להגנתו גם גאולה כהן.

כאשר איש כזה יום פגישות עם ערפאת, מעיד הדבר על הלכי-הרוח בציבור. הרעיון של משא-ומתן עם אש"ף אינו מוגבל עוד לחוג פוליטי-רעיוני מצומצם. הוא פרץ אל הציבור הרחב. יתכן שבכך היתה חשיבותו הערי-קית של פגישת אייבי נתן.

שטיפות מוח. נראה שגם אויבי הקו הזה הבחינו בכך היטב.

על אייבי נערכה, עם שובו, התנפ-לות מכיוונים רבים. אנטי-התחיה שכ-חו את סלחנותם בעבר כלפי אייבי, ותבעו להעמידו לדין על בגידה. הש-מאל המימסדי, שאינו מוכן עדיין להס-תכן כיוזמה פוליטית מסוג זה ולקבל החלטות קשות, התחיל להשמיע את אייבי בצורה שנונה יותר, כשהוא מפיץ כאמצעות כתביו שאייבי הוא בעצם איש תמים ו/או רורף פירסומת, ושהכל אינו אלא גימיק סרירי-ערך.

מכונת-התעמולה הארירה של ה-מימסד החלה פועלת בכל אמצעי-התיקשורת כדי להפיץ את הסיסמה שערפאת לא אמר שום דבר חדש, שאינו מסוגל להחליט, שהוא הפר את

המשכן (בעמוד 36)

* בעונתו היה השני. הוא נפגש עם ערפאת בבירות כמה שבועות אחרי פגישת אורי אבנר (בליויית חברות המערכת ענת טרונסטי ושירית ישי) עם ראש אש"ף שם.